

Matris çarpımının toplama veya çıkarma işlemleri üzerine dağılımı vardır.

$$A(B \pm C) = AB \pm AC$$

$$(A \pm B)C = AC \pm BC$$

Özellikler kullanılarak,

$(A-B)$ ile $(C-D)$ çarpımını;

$$\begin{aligned}(A-B)(C-D) &= (A-B)C - (A-B)D \\ &= AC - BC - AD + BD\end{aligned}$$

şeklinde yazabiliriz.

Vektörlerin çarpımlarında da matrisler için geçerli olan kurallar aynıdır. A , $n \times p$; b , $p \times 1$ ve d , $n \times 1$ boyutlu olduğunu düşünelim. Dolayısıyla Ab , $n \times 1$ boyutlu bir sütun vektörü, $d'A$ ise $1 \times p$ boyutlu bir satır vektörü, $b'c$ 1×1 boyutlu çarpımlar toplamı, bc' $p \times p$ boyutlu bir matris ve cd' $p \times n$ boyutlu bir matris olacaktır.

$$b'b = b_1^2 + b_2^2 + \dots + b_p^2$$

$$bb' = \begin{pmatrix} b_1^2 & b_1b_2 & \dots & b_1b_p \\ b_2b_1 & b_2^2 & \dots & b_2b_p \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_pb_1 & b_pb_2 & \dots & b_p^2 \end{pmatrix}_{p \times p}$$

Yani, $b'b$ kareler toplamı ve bb' simetrik bir kare matristir.

$p \times 1$ boyutlu b vektörünün elemanlarının karelerinin toplamının karekökü, b noktasının orijine olan uzaklığını verir.

$$b \text{ 'nin boyu} = \sqrt{b'b} = \sqrt{\sum_{i=1}^p b_i^2}$$

Teorem

Eğer A , $n \times p$ ve B , $p \times m$ boyutlu ise aşağıdaki eşitlik yazılır:

$$(AB)' = B'A'$$

İspat

$C = AB$ olsun.

$$C = (c_{iJ}) = \sum_{k=1}^p a_{ik} b_{kJ}$$

$C = AB$ 'nin transpozunu alırsak;

$$(AB)' = C' = (C_{ij})' = (C_{ji}) = B' \cdot A'$$

$$= \left(\sum_{k=1}^p a_{jk} b_{ki} \right) = \left(\sum_{k=1}^p b_{ki} \cdot a_{jk} \right) = B' \cdot A'$$

şeklinde bulunur.

$A_{2 \times 3}$, $B_{3 \times 2}$ çarpılabilir matrisler olsun.
 $(A, B)' = B' \cdot A'$

$$\Rightarrow A \cdot B = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \end{pmatrix}_{2 \times 3} \cdot \begin{pmatrix} b_{11} & b_{12} \\ b_{21} & b_{22} \\ b_{31} & b_{32} \end{pmatrix}_{3 \times 2}$$

$$= \begin{pmatrix} a_{11}b_{11} + a_{12}b_{21} + a_{13}b_{31} & a_{11}b_{12} + a_{12}b_{22} + a_{13}b_{32} \\ a_{21}b_{11} + a_{22}b_{21} + a_{23}b_{31} & a_{21}b_{12} + a_{22}b_{22} + a_{23}b_{32} \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow (AB)' = \begin{pmatrix} a_{11}b_{11} + a_{12}b_{21} + a_{13}b_{31} & a_{21}b_{11} + a_{22}b_{21} + a_{23}b_{31} \\ a_{11}b_{12} + a_{12}b_{22} + a_{13}b_{32} & a_{21}b_{12} + a_{22}b_{22} + a_{23}b_{32} \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} b_{11}a_{11} + b_{21}a_{12} + b_{31}a_{13} & b_{11}a_{21} + b_{21}a_{22} + b_{31}a_{23} \\ b_{12}a_{11} + b_{22}a_{12} + b_{32}a_{13} & b_{12}a_{21} + b_{22}a_{22} + b_{32}a_{23} \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} b_{11} & b_{21} & b_{31} \\ b_{12} & b_{22} & b_{32} \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} a_{11} & a_{21} \\ a_{12} & a_{22} \\ a_{13} & a_{23} \end{pmatrix} = B' \cdot A' \text{ elde edilir.}$$

Sonuç: Eğer A, B ve C ~~matrisleri~~ ^{matrisleri} çarpılabilir ise yani $A \cdot B \cdot C$ tanımlı ise

$$(ABC)' = C' \cdot B' \cdot A' \text{ olur.}$$

$A_{n \times m}$ ve $B_{m \times p}$ matrislerini inceleyelim.
 a_i' , A'nın i.nci satırı ve b_j , B'nin j.nci sütunu olsun. Yani;

$$A = \begin{pmatrix} a_1' \\ a_2' \\ \vdots \\ a_n' \end{pmatrix}, \quad B = (b_1, b_2, \dots, b_p)$$

İse A.B'nin (i-j).nci elemanı $a_i' \cdot b_j$ dir.

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} a_1' b_1 & a_1' b_2 & \dots & a_1' b_p \\ a_2' b_1 & a_2' b_2 & \dots & a_2' b_p \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_n' b_1 & a_n' b_2 & \dots & a_n' b_p \end{pmatrix}$$

Bu grupta A'nın satırları cinsinden şöyle yazılır:

$$A \cdot B = \begin{pmatrix} a_1' (b_1, b_2, \dots, b_p) \\ a_2' (b_1, b_2, \dots, b_p) \\ \vdots \\ a_n' (b_1, b_2, \dots, b_p) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_1' \cdot B \\ a_2' \cdot B \\ \vdots \\ a_n' \cdot B \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_1' \\ a_2' \\ \vdots \\ a_n' \end{pmatrix} \cdot B$$

A.B'nin ilk sütunu A cinsinden aşağıdaki gibi yazılır:

$$\begin{pmatrix} a_1' b_1 \\ a_2' b_1 \\ \vdots \\ a_n' b_1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_1' \\ a_2' \\ \vdots \\ a_n' \end{pmatrix} \cdot b_1 = A \cdot b_1$$

Benzer olarak $A \cdot b_2$ ve diğerleri de yazılabilir. Yani A.B, B'nin sütunları cinsinden yazılabilir:

$$A \cdot B = A \cdot (b_1, b_2, \dots, b_p) = (A b_1, \dots, A b_p)$$

Herhangi bir A matrisi kendi transpozunu ile $A'A$ veya AA' şeklinde çarpılabilir. Bu çarpımın bazı özellikleri şöyledir:

- 1°. $A'A$, $\frac{A_{n \times p}}{p \times p}$ ise $p \times p$ boyutlu ve elemanları A' 'nin sütunlarının çarpımıdır.
- 2°. AA' , $n \times n$ boyutlu ve elemanları A' 'nin satırlarının çarpımıdır.
- 3°. $A'A$ ve AA' matrislerinin her ikisi de simetriktir. $(A'A)' = A'A$
- 4°. $A'A = 0 \Rightarrow A = 0$ dir.

$A_{n \times n}$ ve $D = \text{diag}(d_1, \dots, d_n)$ olsun. DA çarpımında A' 'nin i 'nci satırı d_i ile çarpılır ve AD çarpımında A' 'nin j 'nci sütunu d_j ile çarpılır. Örneğin; $n=3$ için

$$DA = \begin{pmatrix} d_1 & 0 & 0 \\ 0 & d_2 & 0 \\ 0 & 0 & d_3 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} d_1 a_{11} & d_1 a_{12} & d_1 a_{13} \\ d_2 a_{21} & d_2 a_{22} & d_2 a_{23} \\ d_3 a_{31} & d_3 a_{32} & d_3 a_{33} \end{pmatrix} \text{ olur.}$$

$$AD = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} d_1 & 0 & 0 \\ 0 & d_2 & 0 \\ 0 & 0 & d_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} d_1 a_{11} & d_2 a_{12} & d_3 a_{13} \\ d_1 a_{21} & d_2 a_{22} & d_3 a_{23} \\ d_1 a_{31} & d_2 a_{32} & d_3 a_{33} \end{pmatrix}$$

$$D.A.D = \begin{pmatrix} d_1^2 a_{11} & d_1 d_2 a_{12} & d_1 d_3 a_{13} \\ d_2 d_1 a_{21} & d_2^2 a_{22} & d_2 d_3 a_{23} \\ d_3 d_1 a_{31} & d_3 d_2 a_{32} & d_3^2 a_{33} \end{pmatrix} \text{ elde edilir.}$$

Not: $D \cdot A \neq A \cdot D$ dir.

Ancak diagonal matrisin birim diagonal olması durumunda

$$I \cdot A = A \cdot I = A$$

olur.

Tanım: A simetrik ($A' = A$) bir matris ve y bir vektör ~~y~~ ise

$$y' \cdot A \cdot y = \sum_i a_{ij} \cdot y_i^2 + \sum_{i \neq j} a_{ij} \cdot y_i \cdot y_j$$

garpımı karesel form olarak adlanır.

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 1 \end{bmatrix}$$

$\Rightarrow A' = A$ simetrik

$$y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix}_{2 \times 1}, \quad y' = [y_1 \quad y_2]$$

$$y' \cdot A \cdot y = \begin{bmatrix} y_1 & y_2 \end{bmatrix}_{1 \times 2} \cdot \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}_{2 \times 2} \cdot \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix}_{2 \times 1}$$

$$= \begin{bmatrix} y_1 a_{11} + y_2 a_{12} & y_1 a_{12} + y_2 a_{22} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \end{bmatrix}$$

$$= y_1^2 a_{11} + y_1 y_2 a_{12} + y_1 y_2 a_{12} + y_2^2 a_{22}$$

$$= \sum_i a_{ij} \cdot y_i^2 + \sum_{i \neq j} a_{ij} y_i y_j$$